

Vasilescu: România nu este în inflație; are cea mai curată și cea mai cursivă dezinflație din UE

România nu este în inflație, ci are cea mai curată și cea mai cursivă dezinflație din întreaga Uniune Europeană, a transmis Adrian Vasilescu, consilier al guvernatorului Bancii Naționale a României (BNR) pentru strategie, într-un mesaj la cea de-a doua ediție a conferinței "România de facto", care a avut ca temă de dezbatere stabilitatea economică și finanțarea sustenabilă.

"Cel mai recent tablou Eurostat, cu cifrele din mai, a fost publicat în 18 iunie. Citind tabloul de la stânga la dreapta, de la cifrele cele mai mici obținute de Cipru 0,4%, rata anualizată pe mai 2025, și până la cele mai mari, de 5,4%, rata anualizată înregistrată în contul României. Adepții tezei ca România ar fi campioana inflației ignoră esențialul, pentru ca România nu este în inflație! Mai mult, are cea mai curată, cea mai cursivă dezinflație din întreaga Uniunea Europeană! În timp ce șapte țări, între care Irlanda, Italia, Danemarca, Franța și, desigur, Cipru, desigur, au scăpat de deflație, au rămas în anticamera deflației, iar altele se confruntă cu inflația într-un zig-zag, urcare-coborâre, de la una la alta, Ungaria fiind exemplul cel mai edificator. Și atunci, cum poate fi România campioana a inflației când nici măcar nu este în inflație?", s-a întrebat consilierul BNR.

Potrivit acestuia, economistii trebuie să citească în mod corect rapoartele despre inflație ale Institutului Național de Statistică (INS) și ale Oficiului de statistică al Uniunii Europene, Eurostat.

"Două comunicate ne interesează în mod deosebit: cel intern, al INS, care desface inflația în trei părți: cu o lună în urmă, cu 12 luni și cu doi ani, și cel al Eurostat, care calculează un indice armonizat al prețurilor de consum privind în urmă cu o lună și cu 12 luni. Statistica noastră își prezintă raportul lunar în jurul zilelor de 12-14 ale fiecărei luni, cu calcule din luna precedentă. Eurostat îl prezintă în fiecare zi de 18 a lunii în curs, cu calcule din luna precedentă", a explicat Vasilescu.

El susține că toate aceste detalii sunt de folos în citirea corectă și interpretarea cifrelor statistice legate de inflație. "Aceste detalii ne sunt de folos. Cu o singură condiție, însă, dacă sunt citite corect cifrele din cele două comunicate. Deseori, însă, nu sunt citite corect. Cățiva formatori de opinie, de regulă aceiași, susțin public, luna de luna, din primăvara anului 2024 încolo, că România ar fi campioana Uniunii Europene la inflație. Un neadevar ce a rezultat din citirea incorectă a cifrelor", apreciază specialistul în finanțe.

Conform acestuia, Eurostat și INS nu schimbă în fiecare lună titlurile tablourilor statistice pe care le publică.

"Nici Eurostat, nici INS nu obișnuiesc să schimbe în fiecare lună titlurile tablourilor pe care le publică. Se referă, conventional, desigur, la inflație. Analistii, politicienii, oficialitățile, tot conventionalul, se referă, de asemenea, la inflație. Și înțeleg că, în realitate, și nu conventional, se misca prețurile. Numai că în actualul ciclu inflationist, care în România a început din anul 2017, în unele țări din UE din 2020, iar în altele din 2021, prețurile s-au miscat și încă se mai misca nu doar de jos în sus, ci și de sus în jos, trecând cele care se misca de sus în jos prin anticamera deflației și mai departe în deflație. Iar deflația este chiar mai periculoasă decât inflația. Un fenomen cu un amestec de miscări cu inflație, dezinflație și deflație, ce ar putea fi denumit dezordinea prețurilor, mai exact dezordinea globală a prețurilor", spune Vasilescu.

Prezentând un istoric al inflației în Uniunea Europeană, din 2012, Adrian Vasilescu a admis că România avea atunci o rata anualizată de 4,6% și se afla printre țările cu inflația cea mai mare.

"În decembrie 2012, de exemplu, în UE domina inflația, definită în vremea noastră simplu, ca să înțeleagă toată

lumea, creșterea generalizată a prețurilor de consum. România, cu o rată anualizată de 4,6%, era în țările cu inflația cea mai mare. O întrecere Ungaria, cu 5,1%. O etichetare de vicecampioană a UE la inflație ar fi fost atunci corectă. În următorii doi ani, prețurile s-au prăbușit. În 16 țări din UE, prețurile au coborât sub zero. Asta înseamnă deflație. România și-a încetinit doar creșterea, fără să coboare sub ținta de 2,5%, plus minus un punct procentual. A trecut de la 4,6 la 2,8 și mai departe la 1,8%, de la inflație la deflație. Desi, cu 1,8%, era pe locul cel mai de sus. Avea cea mai bună poziție în Uniunea Europeană, foarte aproape de idealul de 2%", a explicat specialistul BNR.

Acesta a mai arătat că, în mai 2015, România, cu o rată anualizată de numai 1,3% sub țintă, a trecut în anticamera deflației. "Era pe locul cel mai de sus, cu cifrele cele mai mari, dar sub standard. De aici a coborât în câteva luni la -0,3% apoi la -1,5% deschizând tabloul Eurostat, cea mai de jos, cu cifrele cele mai mici, dar cu mult sub plus 2% ceea ce reprezintă cea mai incomfortabilă poziție", apreciază Vasilescu.

El a amintit că dobânda de politică monetară fusese redusă la 1,25% în ianuarie 2021, când partea a doua a actualului ciclu inflationist începea să se formeze, acesta fiind cel mai de jos nivel din întreaga istorie a BNR.

"După ce în mai 2018, când partea întâi a actualului ciclu inflationist urcase pe cel mai înalt vârf, la 5,41%, BNR a răspuns cu o dobândă de referință de 2,50%. O dobândă ce nu era nicidecum mare, în condițiile în care timp de doi ani a fost pe post de baraj în fața ciclului inflationist lung, ce a dus România în situația de a avea cel mai mare nivel de creștere a prețurilor, iar BNR a făcut față unei inflații galopante, pe care a și domolit-o cu dobândă real negativă", a menționat Adrian Vasilescu.

Conform acestuia, Banca Națională calmase prima repriză a ciclului inflationist către sfârșitul lui 2019, în condițiile în care cele mai multe țări din UE erau în deflație, fapt ce le-a determinat să acționeze anticipat și să reducă dobânda de politică monetară.

"Dar până unde, până în jur de zero? BNR nu s-a limitat, și-a făcut propriile analize și, raportându-se la realitatea concretă, a operat două reduceri, prima fiind în martie 2020, în contextul măsurilor prin care BNR a accelerat activarea amortizoarelor de riscuri. Atunci, dobânda a coborât cu 0,5 puncte procentuale, de la 2,5 la 2%. La a doua reducere, cea din 29 mai, de numai 0,25 puncte procentuale, dobânda a scăzut de la 2, la 1,75%", a explicat consilierul.

Acesta spune că dobânda de politică monetară, supranumită dobânda-cheie, e un amortizor de riscuri, care arată: tendințele politicilor monetare; indică la ce costuri bancile obțin lichiditate de la banca centrală; influențează dobânzile la care bancile se împrumută între ele pe piața interbancară; trasează jaloane pentru diversitatea dobânzilor practicate de bancile comerciale în relațiile contractuale cu creditorii și cu debitorii.

În împrejurările date, susține Vasilescu, banca centrală s-a văzut obligată să recurgă la un arbitraj riguros, să facă o politică monetară în acord cu realitățile concrete ale României și, totodată, să nu se distanțeze periculos de ceea ce fac alte bănci centrale, dobânda-cheie de 1,75% dovedindu-se optimă pentru a susține această strategie.

În caz contrar, principalele costuri ale unui "tratament mult mai dur" erau: afectarea creșterii economice, probabil s-ar fi ajuns chiar la o recesiune mult mai dură; s-ar fi produs o scumpire considerabilă a creditelor; etapele de reduceri de venituri ar fost mai multe și mult mai severe.

"Dar nu s-au produs aceste blocaje. Banca centrală a folosit o strategie de politică monetară care nu a lăsat loc nici pentru relaxări inutile și nici pentru restricții inutile, având grija să nu se sufocă stabilitatea financiară și, evident, creșterea economică. Stabilitatea prețurilor la nivelul inflației optime reprezintă cel mai bun activ social pe care poate să-l dea Banca centrală, în sensul că oferă nu numai încredere, dar și o creștere economică sustenabilă și de durată. În plus, inflația optimă fereste societatea de marile nedreptăți economice și sociale pe care le provoacă

inflatia care sare din matca. Nu exista taxa mai nedreapta decât inflatia galopanta sau decât deflatia", a conchis Vasilescu.

El a mai facut precizarea ca dobânda de politica monetara a bancii centrale este un subiect de dispute aprinse, "în conditiile în care opiniile cu privire la limitele pâna la care ar putea sa urce acest indicator-reper sunt diversificate si contradictorii". În plus, aceasta ramâne si "un pariu cu miza mare, pentru ca în dezbateră subiectului în cauza sunt în joc nu numai idei, nu numai opinii, ci si foarte multe interese".

A doua editie a conferintei "România de facto", organizata joi si vineri la Bucuresti de catre Oxygen Events, are ca teme de dezbateră stabilitatea economica si finantarea sustenabila, precum si inteligenta artificiala, Securitatea cibernetica si viitorul muncii.

* Nota redactionala (n.r.)

Inflatia este cresterea generalizata si sustinuta a preturilor bunurilor si serviciilor dintr-o economie, într-o perioada de timp.

Deflatia este scaderea generalizata si sustinuta a preturilor bunurilor si serviciilor dintr-o economie.

Dezinflatia reprezinta scaderea ritmului de crestere a inflatiei, adica preturile continua sa creasca, dar mai lent decât înainte.